

# CONCRECIÓN CURRICULAR

## Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
27007788	CPI Plurilingüe de Navia de Suarna	Navia de Suarna	2023/2024

<b>Contido</b>	<b>Páxina</b>
a) A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro	3
b) A contribución á adquisición das competencias clave	5
c) Os criterios para desenvolver os principios pedagóxicos e incorporar os elementos transversais	8
d) Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía	8
e) Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos	9
f) Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso	10
g) Os criterios para o deseño das actividades complementarias	10
h) Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso	11
i) Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso	12
j) Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación	14
k) Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso	20
l) As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas	20
m) Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas	21
n) O procedemento para a revisión, avaliación e modificación da concreción curricular	21
o) Outros apartados	21

## **a) A adecuación dos obxectivos xerais das etapas ao contexto do centro**

### EDUCACIÓN INFANTIL

A educación infantil contribuirá a desenvolver nas nenas e nos nenos as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer o seu propio corpo e o das outras persoas, así como as súas posibilidades de acción, e aprender a respectar as diferenzas.
- b) Observar e explorar a súa contorna familiar, natural e social.
- c) Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.
- d) Desenvolver as súas capacidades emocionais e afectivas.
- e) Relacionarse coas demais persoas en igualdade e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e relación social, así como exercitarse no uso da empatía e a resolución pacífica de conflitos, evitando calquera tipo de violencia.
- f) Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.
- g) Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas, na lectura e a escritura, e no movemento, o xesto e o ritmo.
- h) Promover, aplicar e desenvolver as normas sociais que fomentan a igualdade entre mulleres e homes.
- i) Coñecer e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

### EDUCACIÓN PRIMARIA

A educación primaria contribuirá a desenvolver nas nenas e nos nenos as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas de forma empática, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a resolución pacífica de conflitos e a prevención da violencia, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito escolar e familiar, así como nos grupos sociais con que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas por motivos de etnia, orientación ou identidade sexual, relixión ou crenzas, discapacidade ou outras condicións.
- e) Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura.
- f) Adquirir, polo menos, nunha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura.
- i) Desenvolver as competencias tecnolóxicas básicas e iniciarse na súa utilización para a aprendizaxe, utilizando un espírito crítico ante o seu funcionamento e as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas e utilizar a

educación física, o deporte e a alimentación como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan a empatía e o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

n) Desenvolver hábitos cotiáns de mobilidade activa autónoma saudable, fomentando a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

ñ) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

## ESO

A educación secundaria obrigatoria contribuirá a desenvolver nas alumnas e nos alumnos as capacidades que lles permitan:

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos; exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre mulleres e homes.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos. Desenvolver as competencias tecnolóxicas básicas e avanzar nunha reflexión ética sobre o seu funcionamento e a súa utilización.

f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmos, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, mensaxes e textos complexos, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

j) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das demais persoas, así como o patrimonio artístico e cultural.

k) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e do das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado, a empatía e o respecto cara aos seres vivos, especialmente os animais, e o ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

l) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

m) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

n) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

## **b) A contribución á adquisición das competencias clave**

Contribución á adquisición das competencias na Educación Infantil

CCL-Competencia en comunicación lingüística.

En educación infantil, poténcianse intercambios comunicativos respectuosos con outras nenas e outros nenos e coas persoas adultas, aos que se dota de intencionalidade e contidos progresivamente elaborados a partir de coñecementos, destrezas e actitudes que se vaian adquirindo. Con iso favorecerase a aparición de expresións de crecente complexidade e corrección sobre necesidades, vivencias, emocións e sentimentos propios e dos demais. Ademais, a oralidade ten un papel destacado nesta etapa, non só por ser o principal instrumento para a comunicación, a expresión e a regulación da conduta, senón tamén porque é o vehículo principal que lles permite ás nenas e aos nenos gozar dun primeiro achegamento á cultura literaria a través das rimas, das ladaíñas, das adiviñas e dos contos, que enriquecerán a súa bagaxe sociocultural e lingüística desde o respecto da diversidade.

CP-Competencia plurilingüe.

Nesta etapa, iníciase o contacto con linguas e culturas distintas da familiar, co fin de fomentar nas nenas e nos nenos as actitudes de respecto e aprecio pola diversidade lingüística e cultural, así como o interese polo enriquecemento do seu repertorio lingüístico.

Deste xeito, promóvense o diálogo e a convivencia democrática.

STEM-Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñería.

As nenas e os nenos iníciase nas destrezas lóxico-matemáticas e dan os primeiros pasos cara ao pensamento científico a través do xogo, da manipulación e da realización de experimentos sinxelos. O proceso de ensino e aprendizaxe na educación infantil expón nun contexto suxestivo e divertido no que se estimula, desde un enfoque coeducativo, a curiosidade das nenas e dos nenos por entender aquilo que configura a súa realidade, sobre todo o que está ao alcance da súa percepción e experiencia, respectando os seus ritmos de aprendizaxe. Con esta finalidade, convídase a observar, clasificar, cuantificar, construír, facerse preguntas, probar e comprobar, para entender e explicar algúns fenómenos da contorna natural próxima e iniciarse no aprecio polo medio ambiente e na adquisición de hábitos saudables. Para o desenvolvemento desta competencia clave, préstaselle unha especial atención á iniciación temperá en habilidades numéricas básicas, á manipulación de obxectos e á comprobación de fenómenos.

CD-Competencia dixital.

Nesta etapa, iníciase o proceso de alfabetización dixital que supón, entre outros, o acceso á información, á comunicación e á creación de contidos a través de medios dixitais, así como o uso saudable e responsable das ferramentas dixitais. Ademais, o uso e a integración destas ferramentas nas actividades, experiencias e materiais da aula poden contribuír a aumentar a motivación, a comprensión e o progreso na adquisición de aprendizaxes das nenas e dos nenos.

CPSAA-Competencia persoal, social e de aprender a aprender.

Resulta especialmente relevante que as nenas e os nenos se inicien no recoñecemento, na expresión e no control progresivo das súas propias emocións e sentimentos e que avancen na identificación das emocións e dos

sentimentos dos demais, así como no desenvolvemento de actitudes de comprensión e empatía. Doutra banda, a escolarización nesta etapa supón tamén o descubrimento dunha contorna diferente á familiar, en que se experimenta a satisfacción de aprender en sociedade, mentres se comparte a experiencia propia con outras persoas e se coopera con elas de forma construtiva. Para iso, as nenas e os nenos comezan a poñer en marcha, de maneira cada vez máis eficaz, recursos persoais e estratexias que lles axudan a desenvolverse na contorna social cunha progresiva autonomía e a resolver os conflitos a través do diálogo nun contexto integrador e de apoio.

#### CC-Competencia cidadá.

Co obxectivo de sentar as bases para o exercicio dunha cidadanía democrática, ofrécense nesta etapa modelos positivos que favorezan a aprendizaxe de actitudes baseadas nos valores de respecto, equidade, igualdade, inclusión e convivencia e que ofrezan pautas para a resolución pacífica e dialogada dos conflitos. Convídase tamén á identificación de feitos sociais relativos á propia identidade, diversidade familiar e cultura. Do mesmo xeito, foméntase un compromiso activo cos valores e coas prácticas da sustentabilidade

e do coidado e a protección dos animais. Para tal fin, promóvese a adquisición de hábitos saudables e sustentables a partir de rutinas que as nenas e os nenos irán integrando nas súas prácticas cotiás. Ademais, sentan as condicións necesarias para crear comportamentos respectuosos con eles mesmos, cos demais e co medio, que preveñan condutas discriminatorias de calquera tipo.

#### CE-Competencia emprendedora.

A creación e a innovación son dous factores clave para o desenvolvemento persoal, a inclusión social e a cidadanía activa ao longo da vida. A educación infantil é unha etapa na que se estimulan a curiosidade, a iniciativa, a imaxinación e a disposición para indagar e crear mediante o xogo, as actividades dirixidas ou libres, os proxectos cooperativos e outras propostas de aprendizaxe, o cal supón unha oportunidade para potenciar a autonomía e materializar as ideas persoais ou colectivas. Desta maneira, aséntanse as bases tanto do pensamento estratéxico e creativo coma da resolución de problemas e foméntase a análise crítica e construtiva desde as primeiras idades.

#### CCEC-Competencia en conciencia e expresión culturais.

Para que as nenas e os nenos constrúan e enriquezan a súa identidade, foméntase nesta etapa a expresión creativa de ideas, sentimentos e emocións a través de diversas linguaxes e distintas formas artísticas. Así mesmo, axúdase ao desenvolvemento da conciencia cultural e do sentido de pertenza á sociedade a través dun primeiro achegamento ás manifestacións culturais e artísticas.

#### Contribución á adquisición das competencias en EP e ESO

#### CCL: competencia en comunicación lingüística.

A competencia en comunicación lingüística supón interactuar de forma oral, escrita, signada ou multimodal de maneira coherente e adecuada en diferentes ámbitos e contextos e con diferentes propósitos comunicativos. Implica mobilizar, de maneira consciente, o conxunto de coñecementos, destrezas e actitudes que permiten comprender, interpretar e valorar criticamente mensaxes orais, escritas, signadas ou multimodais evitando os riscos de manipulación e desinformación, así como comunicarse eficazmente con outras persoas de maneira cooperativa, creativa, ética e respectuosa.

A competencia en comunicación lingüística constitúe a base para o pensamento propio e para a construción do coñecemento en todos os ámbitos do saber. Por iso o seu desenvolvemento está vinculado á reflexión explícita sobre o funcionamento da lingua nos xéneros discursivos específicos de cada área de coñecemento, así como aos usos da oralidade, a escritura ou a signación para pensar e para aprender. Por último, fai posible apreciar a dimensión estética da linguaxe e gozar da cultura literaria.

#### CP: competencia plurilingüe.

A competencia plurilingüe implica utilizar distintas linguas, orais ou signadas, de forma apropiada e eficaz, para a aprendizaxe e a comunicación. Esta competencia supón recoñecer e respectar os perfís lingüísticos individuais e aproveitar as experiencias propias para desenvolver estratexias que permitan mediar e facer transferencias entre linguas, incluídas as clásicas, e, de ser o caso, manter e adquirir destrezas na lingua ou linguas familiares e nas

linguas oficiais. Integra, así mesmo, dimensións históricas e interculturais orientadas a coñecer, valorar e respectar a diversidade lingüística e cultural da sociedade co obxectivo de fomentar a convivencia democrática.

STEM: competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría.

A competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (competencia STEM, polas súas siglas en inglés) entraña a comprensión do mundo utilizando os métodos científicos, o pensamento e representación matemáticos, a tecnoloxía e os métodos da enxeñaría para transformar a contorna de forma comprometida, responsable e sustentable.

A competencia matemática permite desenvolver e aplicar a perspectiva e o razoamento matemáticos co fin de resolver diversos problemas en diferentes contextos.

A competencia en ciencia supón a comprensión e explicación da contorna natural e social, utilizando un conxunto de coñecementos e metodoloxías, incluídas a observación e a experimentación, co fin de formular preguntas e extraer conclusións baseadas en probas para poder interpretar e transformar o mundo natural e o contexto social.

A competencia en tecnoloxía e enxeñaría comprende a aplicación dos coñecementos e metodoloxías propios das ciencias para transformar a nosa sociedade de acordo coas necesidades ou desexos das persoas nun marco de seguridade, responsabilidade e sustentabilidade.

CD: competencia dixital.

A competencia dixital implica o uso seguro, saudable, sustentable, crítico e responsable das tecnoloxías dixitais para a aprendizaxe, para o traballo e para a participación na sociedade, así como a interacción con estas. Inclúe a alfabetización en información e datos, a comunicación e a colaboración, a educación mediática, a creación de contidos dixitais (incluída a programación), a seguridade (incluído o benestar dixital e as competencias relacionadas coa ciberseguridade), asuntos relacionados coa cidadanía dixital, a privacidade, a propiedade intelectual, a resolución de problemas e o pensamento computacional e crítico.

CPSAA: competencia persoal, social e de aprender a aprender.

A competencia persoal, social e de aprender a aprender implica a capacidade de reflexionar sobre un mesmo para autocoñecerse, aceptarse e promover un crecemento persoal constante; xestionar o tempo e a información eficazmente, colaborar con outros de forma construtiva, manter a resiliencia e xestionar a aprendizaxe ao longo da vida. Inclúe tamén a capacidade de lle facer fronte á incerteza e á complexidade, de adaptarse aos cambios, de aprender a xestionar os procesos metacognitivos, de identificar condutas contrarias á convivencia e desenvolver estratexias para abordalas, contribuír ao benestar físico, mental e emocional propio e das demais persoas, desenvolvendo habilidades para coidarse a si mesmo e a quen o rodea a través da corresponsabilidade; ser capaz de levar unha vida orientada ao futuro, así como expresar empatía e abordar os conflitos nun contexto integrador e de apoio.

CC: competencia cidadá.

A competencia cidadá contribúe a que alumnas e alumnos poidan exercer unha cidadanía responsable e participar plenamente na vida social e cívica, baseándose na comprensión dos conceptos e nas estruturas sociais, económicas, xurídicas e políticas, así como no coñecemento dos acontecementos mundiais e no compromiso activo coa sustentabilidade e co logro dunha cidadanía mundial. Inclúe a alfabetización cívica, a adopción consciente dos valores propios dunha cultura democrática fundada no respecto aos dereitos humanos, a reflexión crítica sobre os grandes problemas éticos do noso tempo e o desenvolvemento dun estilo de vida sustentable acorde cos obxectivos de desenvolvemento sustentable expostos na Axenda 2030.

CE: competencia emprendedora.

A competencia emprendedora implica desenvolver un enfoque vital dirixido a actuar sobre oportunidades e ideas, utilizando os coñecementos específicos necesarios para xerar resultados de valor para outras persoas. Achega estratexias que permiten adaptar a mirada para detectar necesidades e oportunidades, adestrar o pensamento para analizar e avaliar a contorna, e para crear e reformular ideas utilizando a imaxinación, a creatividade, o pensamento estratéxico e a reflexión ética, crítica e construtiva dentro dos procesos creativos e de innovación; e esperar a

disposición para aprender a arriscar e a afrontar a incerteza. Así mesmo, implica tomar decisións baseadas na información e no coñecemento e colaborar de maneira áxil con outras persoas, con motivación, empatía e habilidades de comunicación e de negociación, para levar as ideas expostas á acción mediante a planificación e xestión de proxectos sustentables de valor social, cultural e económico-financeiro.

CCEC: competencia en conciencia e expresión culturais.

A competencia en conciencia e expresión culturais supón comprender e respectar o modo en que as ideas, as opinións, os sentimentos e as emocións se expresan e se comunican de forma creativa en distintas culturas e por medio dunha ampla gama de manifestacións artísticas e culturais. Implica tamén un compromiso coa comprensión, o desenvolvemento e a expresión das ideas propias e do sentido do lugar que se ocupa ou do papel que se desempeña na sociedade. Así mesmo, require a comprensión da propia identidade en evolución e do patrimonio cultural nun mundo caracterizado pola diversidade, así como a toma de conciencia de que a arte e outras manifestacións culturais poden supoñer unha maneira de mirar o mundo e de darlle forma.

### **c) Os criterios para desenvolver os principios pedagóxicos e incorporar os elementos transversais**

No centro ademais de traballar de forma transversal todos os contidos contemplados: educación moral e cívica, educación para a paz, educación para a saúde, educación para igualdade entre os sexos, educación sexual, educación medioambiental, educación para o consumidor e educación vial. Pero abordaremos de xeito especial en todas as etapas e cursos (adaptados ás idades do alumnado) os seguintes:

- Defensa e respecto e coidado do medio ambiente: Desde todo o centro traballarase na defensa do medio ambiente, a través de todas as áreas e a través de actividades específicas de sensibilización sobre a defensa dos animais, a reciclaxe, o cambio climático, ...
- Capacidade de emprendemento e iniciativa persoal: fomentarse no alumnado a capacidade de iniciativa e emprendemento, tanto a través da participación no Proxecto Lanzadeiras Miniempresas, charlas, visitas a empresas e cooperativas
- Educación para a igualdade e coeducación: a educación en valores como a igualdade entre homes e mulleres, a non discriminación por raza, clase social, sexo orientación sexual ou calquera outra condición.
- Defensa e valoración do medio rural en xeral e da Montaña en particular, da súa cultura, patrimonio etnográfico, historia, forma de vida así como dunha defensa activa do seu futuro, propoñendo ao noso alumnado exemplos de desenvolvemento rural sostible.
- Promoción de valores democráticos de participación na vida do centro co obxectivo de formar cidadáns e cidadás críticas e comprometidas cos valores democráticos e coa defensa dos máis febles, rexeitando as inxustizas, as desigualdades, a guerra, o deterioro do medio, etc. Promovendo e dotando ao alumnado de recursos para a xestión e solución dos conflitos.
- Defensa e posta en valor da lingua galega como ferramenta lingüística válida en calquera ámbito de relación social e do coñecemento, ao mesmo tempo que estimularemos o coñecemento e o desenvolvemento de actitudes de respecto e defensa do plurilingüismo en xeral e das linguas minorizadas do estado en particular.
- Fomento de hábitos relacionados cunha dieta saudable e coa práctica da actividade física de forma sistemática e dos beneficios que destas se derivan fronte aos hábitos sedentarios da sociedade actual e a comida ¿basura¿ dietas ricas en grasas trans e azucares e pobres en frutas e vexetais

### **d) Os criterios de carácter xeral sobre a metodoloxía**

Non se pretende a uniformidade metodolóxica. A pluralidade metodolóxica está xustificada por razóns coma o estilo cognitivo do alumnado, as características específicas do currículo que ten que ser aprendido e o estilo persoal do docente. Polo tanto, pensamos que a diversidade de métodos é apropiada porque os obxectivos e contidos de aprendizaxe requiren, frecuentemente, a combinación de diferentes xeitos de ensinar e a variabilidade nos estilos de aprendizaxe do alumnado esixe respostas diversas a través de estratexias metodolóxicas diferenciadas segundo momentos, áreas, contidos, etc.

Así e todo, cremos conveniente acordar algúns criterios metodolóxicos de carácter xeral, que nos permitan buscar a coherencia e coordinación das diferentes intervencións no noso proceso didáctico que permitan que o noso alumnado acade as competencias básicas:



- É necesario modificar prácticas educativas tradicionais, e facer fincapé no saber facer e nas competencias.
- Non existe unha metodoloxía única para desenvolver as competencias básicas, empregaranse múltiples estratexias metodolóxicas en función dos obxectivos e as características do alumnado.
- Para acadar as competencias clave utilizaranse estratexias metodolóxicas tales como:
  - a) Potenciación da lectura e o tratamento da información como estratexia de aprendizaxe.
  - b) Potenciación o traballo cooperativo
  - c) Coordinación metodolóxica e didáctica dos equipos docentes.
  - d) Procura, selección e utilización de materiais curriculares e recursos didácticos diversos.
  - e) Diversificación das situacións e instrumentos de aprendizaxe e de avaliación e potenciación do seu carácter formativo.
  - f) Uso integrado das TIC tanto a través do E-Dixgal como doutras ferramentas tecnolóxicas.
- Priorizarase a reflexión, a aprendizaxe crítico e a aplicación do coñecemento fronte á aprendizaxe memorístico.
- Procurarase a alternancia de diferentes tipos de actuacións, actividades e situacións de aprendizaxe, tendo en conta as motivacións e os intereses do alumnado.
- Potenciarase unha metodoloxía investigadora e a participación activa dos alumnos e alumnas na súa propia formación.
- Prestarase atención á diversidade de capacidades e personalidades do alumnado.
- Entendemos a aprendizaxe coma un proceso continuo, no que o alumno ou alumna será o protagonista da súa propia aprendizaxe. Non lle daremos as cousas feitas, senón que deberá investigar, relacionar, sacar conclusións para construír a súa propia aprendizaxe.
- Partirase do nivel de desenvolvemento do alumnado e dos seus coñecementos previos para asegurar a construción de aprendizaxes significativas.
- Deberemos atender preferentemente a funcionalidade das aprendizaxes, intentando que poidan ser utilizadas en situacións reais nas que o alumno/a as necesite. Para isto deberemos deseñar situacións de aprendizaxes motivadoras para o alumnado proporcionándolle situacións de aprendizaxe que teñan sentido na súa vida.
- Partimos da base de facer un esforzo por atender a cada alumno ou alumna dunha forma o máis personalizada posible, a través dun seguimento individualizado do seu progreso e das súas necesidades.
- A metodoloxía aplicada será activa, de maneira que o alumnado non sexa unicamente un receptor pasivo, senón que observe, reflexione, realice, participe, investigue, constrúa, etc., preocupándonos por desenvolver, ata onde nos sexa posible, unha metodoloxía de investigación e descubrimento e reducindo os temas e momentos necesarios a exposición ou explicación.
- Entendemos que a orde e a disciplina, a constancia e a autoorganización son necesarios tanto para os procesos de aprendizaxe como para a vida en xeral.
- Potenciaremos ao máximo a comprensión do que se estuda ou aprende, xa que na medida en que se comprende realizáranse aprendizaxes significativas; isto non supón descoidar en ningún intre a memoria comprensiva, xa que é necesaria e imprescindible para a aprendizaxe.
- Teremos especial coidado en non caer no activismo absurdo, onde o alumnado realice tarefas de forma irreflexiva e mecánica. Neste senso, propiciaremos a través de actividades a análise e a elaboración de conclusións con respecto ao traballo que se está realizando.
- Todo o profesorado das diferentes etapas realizará unha avaliación inicial, polo menos ao comezo de cada curso, co fin de adaptar o ensino ás peculiaridades e nivel de cada un dos alumnos e alumnas e do grupo.
- Tratarase o error coma fonte de aprendizaxe e non só coma obxecto de sanción, tendo en conta que a partir do recoñecemento, análise e corrección deste pódese mellorar.
- Empregaremos o traballo en grupo, unindo cursos se é preciso, dos alumnos e alumnas coma método importante de aprendizaxe.
- Valorase a gran importancia das actividades complementarias e extraescolares na formación das persoas polo que serán potenciadas.

### **e) Os criterios de carácter xeral sobre os materiais e recursos didácticos**

Serán seleccionados tendo en conta os alumnos e alumnas aos que van destinados e os obxectivos, contidos, etc., fixados nas programacións docentes para cada etapa educativa. Buscarase a diversificación do material que se vaia empregar, potenciando o uso de material que empregue un linguaxe e un vocabulario adecuados ás características e coñecementos do alumnado. En ningún caso se utilizará materiais e recursos que supoñan unha discriminación por razón de sexo, raza ou relixión.

Ao sermos un centro E-Dixgal loxicamente estará moi presente a utilización dos recursos TIC pero sen menoscabar a utilización doutros soportes e recursos.

Gastos de funcionamento dos titores, departamentos e profesorado en xeral para materiais e recursos didácticos

Non se asignarán asignacións anuais fixas aos diferentes departamentos, titorías, clases... , porén calquera membro do equipo docente para os gastos e necesidades do seu departamento, aula, titoría ... poderán utilizar os recursos orzamentarios do centro. O procedemento para utilizar os recursos do centro será comunicar as necesidades do departamento ou titoría ao equipo directivo, e este como norma xeral, aprobarao sempre que estea xustificado e sexa asumible en termos económicos.

#### **f) Os criterios de oferta educativa, itinerarios e optatividade, de ser o caso**

A oferta educativa, itinerarios e optatividade no noso centro están moi condicionadas pola plantilla de profesores/as dos que dispoñamos en cada momento e polo baixa matrícula en cada curso. Polo que, lamentablemente o normal é que o alumnado non poderá escoller entre toda a oferta e itinerios recollidos na lei.

Na actualidade no curso 23-24 as optativas ofertadas son:

- 2º da ESO: 2ª lingua estranxeira francés
- 4º da ESO: Bioloxía e Xeoloxía, Física e Química, 2ª lingua estranxeira francés, Oratoria

Nas horas de disposición do centro de 2º da ESO por razóns de dispoñibilidade horaria do profesorado (a profesora de LCL é itinerante este curso), aínda que estaba aprobado que se impartiría unha hora máis de castelán, excepcionalmente este ano impartirase unha hora máis de Lingua Galega e Literatura

#### **g) Os criterios para o deseño das actividades complementarias**

Criterios de selección das actividades complementarias.

Creemos que as posibilidades e necesidades da aprendizaxe non se esgotan na aula, nin tampouco nos libros. A situación de illamento na que vive gran parte do noso alumnado fan que este tipo de actividades teñan un carácter prioritario. A través das actividades complementarias, de carácter obrigatorio para o alumnado xa que se realizan dentro do horario lectivo, trátase de facilitar a aprendizaxe do currículo e manexar informacións e recursos diversos.

Os criterios de carácter xeral que utilizaremos para seleccionar as actividades complementarias serán:

- Terán relación cos contidos impartidos na aula e servirán para complementar e enriquecer a visión e comprensión dos mesmos por parte do alumnado.
- Terán en conta os obxectivos que se consideran prioritarios neste Proxecto Educativo.
- Promoverán propostas e actuacións que favorezan a interdisciplinabilidade e a relación entre as diferentes áreas e materias.
- Serán particulares e específicas para cada etapa, grupo e nivel en función das programacións correspondentes.
- Favorecerán o desenvolvemento do sentido crítico e construtivo do alumnado.
- Servirán para familiarizar ao alumnado cos acontecementos culturais externos ao centro.
- Xerarán dinámicas de respecto ás persoas e ao contorno, e fomentarán hábitos e actitudes que permitan unha integración plena do alumnado no medio sociocultural e natural.
- Potenciarán a capacidade de organización e actuación do alumnado.
- Interrelacionarán a aprendizaxe académico coa experiencia e información propiciada polo contorno.

Criterios de organización de actividades complementarias.

A fin de dar un sentido a este tipo de actividades, coordinalas evitando confluencias e facilitar a súa organización e desenvolvemento, utilizaremos os seguintes criterios de organización deste tipo de actividades fora da aula:

Para as actividades no centro:

- Dentro do posible, todas estas actividades deseñaranse no seu sentido xenérico, ao comezo do curso co fin de incluílas na programación xeral anual.
- O profesorado responsable dunha actividade debe velar polo cumprimento do programado, comunicando as incidencias que dificultaran o seu desenvolvemento a fin de evitalas en futuras ocasións.
- O alumnado que participe nunha actividade contribuirá ao desenvolvemento normal da mesma, adoptando unha actitude de respecto e colaboración.
- O/a profesor/a acompañará ao seu alumnado nas actividades que estean organizadas especificamente para o seu grupo e que se desenvolvan en horario de clase ou titoría.
- O alumnado ten a obrigaón de asistir ás actividades programadas para o seu grupo e que se desenvolvan durante as horas de clase ou titoría.

Nas actividades fóra do centro:

- Para a realización de calquera actividade fóra do centro deberá cumprirse coa normativa reflectida no noso NOFC e que require da autorización das persoas proxenitoras do alumnado.
- Informarase, con antelación suficiente, aos pais/nais ou responsables, así como ao alumnado participante.
- Para organizar unha actividade fora do centro, esixirase como mínimo a participación dun 75% por cento do alumnado. Non obstante, debido ao reducido nº de alumnos/as por aula, este criterio poderase aplicar con flexibilidade, cando a actividade teña suficiente interese didáctico. Aqueles alumnos/as que non participen na actividade deberán ser debidamente atendidos no Centro.
- Procurarase que acompañen ao alumnado, ben profesores/as que lles dean clase ou ben aqueles que teñan algunha relación coa actividade.
- O alumnado que participe neste tipo de actividades fóra do centro asumirá o compromiso de asistir a todos os actos programados.
- As actividades fóra do centro poderán esixir algún tipo de pequena achega económica por parte das familias. Porén desde o centro arbitrarase as medidas necesarias para evitar calquera discriminación na participación destas actividades por razóns económicas das familias.

As actividades extraescolares.

Un centro educativo non pode limitar as súas actividades ás estritamente académicas, senón que convén dar cabida a outras que permitan proporcionar ao alumnado outras experiencias, así como dar pautas para unha ocupación rica do tempo de ocio, contrastar valores... Esta oferta de actividades extraescolares, de carácter voluntario para o alumnado xa que se realizan fóra do horario lectivo, aínda que non forma parte do currículo obrigatorio, debe ter unha orientación coherente cos obxectivos xerais da etapa e, en certa medida, contribuír á súa aprendizaxe en situacións novas.

## **h) Os criterios para o deseño dos plans de reforzo ou de recuperación para o alumnado que promocióne con materias, ámbitos ou módulos pendentes de cursos anteriores, de ser o caso**

O alumnado que promocióne coas instrumentais básicas superadas e con outras materias pendentes deberá realizarse un programa específico de recuperación.

As ensinanzas do programa de recuperación de materias pendentes estarán baseadas nos mínimos esixibles do curso correspondente e a súa avaliación corresponderalle ao profesorado que imparta o dito programa.

Se existe profesorado no centro que non teña o seu horario lectivo completo, poderá colaborar co profesor da área pendente e co PT no desenvolvemento do programa de recuperación. O profesor/a da área pendente deberá realizar na súa programación unha planificación das actividades que levará a cabo para que o alumnado recupere dita materia:

- Actividades e temporalización.
- Recursos materiais e humanos
- Sistema de avaliación (traballos periódicos, exames parciais, exame final, etc.)

Elaborarase un plan de reforzo para cada unha das materias non superadas polo alumno/a no curso anterior, que deberá ter as seguintes características:

- Será elaborado polo profesorado que imparte a citada materia.
- Estará supervisado polo departamento didáctico, que velará polo seu cumprimento.
- Terá como referentes os obxectivos da materia e a contribución á adquisición das competencias.
- Cada departamento elaborará un guión dos obxectivos básicos requiridos para acadar a avaliación positiva en cada un dos cursos.
- Cada departamento poderá crear un boletín de traballo físico ou publicado na aula virtual, coas actividades, recursos
- Poderán utilizarse distintos tipos de recursos: documentos, vídeos, tarefas online, tarefas en papel, etc
- Será personalizado e adaptado ás características de cada alumno/a.
- Farase o seguimento do plan en cada avaliación, realizándose axustes se fose necesario.
- Será necesario obter avaliación positiva neste plan para superar a materia pendente.
- O titor/a e a familia serán informados deste plan ao principio do curso e das posibles modificacións ao longo das avaliacións.

O plan de reforzo debe incluír, cando menos:

- a. Identificación da alumna ou do alumno.
- b. Información relevante sobre a materia sen superar. Necesidades, dificultades e puntos fortes que presenta o alumno/a en relación á área.
- c. Currículo para desenvolver, con especificación dos criterios de avaliación. De ser necesario plan específico para reforzar as habilidades instrumentais básicas e/ou outras aprendizaxes prerequisite que poden dificultar o progreso do alumno.
- d. Estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento, con especial referencia a estratexias que potencien o éxito, a autoestima e a motivación do alumno/a.
- e. Recursos materiais e humanos (PT, orientador, profesor con dispoñibilidade horaria) necesarios para o seu desenvolvemento.
- f. Tarefas para realizar, coa debida temporalización.
- g. Seguimento e avaliación das actuacións para avaliar o grao de consecución dos obxectivos do programa.
- h. Acreditación da información á familia. Mecanismos de colaboración e información periódica ás familias.

### **i) Os criterios para o deseño dos plans específicos de reforzo ou personalizados para o alumnado que deba permanecer un ano máis no mesmo curso, de ser o caso**

Educación primaria

O destinatario do plan específico de reforzo será o alumnado de educación primaria que permaneza un ano máis no mesmo curso e terá por finalidade e atender e superar as dificultades que provocaron esa repetición

Elaborarase un plan específico de reforzo para cada alumno/a que permaneza un ano máis no mesmo curso, que deberá ter as seguintes características:

- a. Será personalizado e adaptado ás necesidades, dificultades e potencialidades de cada alumno/a.

- b. Será elaborado polo equipo docente do curso no que estea matriculado, coordinado polo titor/a.
- c. Estará supervisado polo departamento de orientación.
- d. Terá en conta o informe final do curso anterior, prestando especial atención ás dificultades que tivo o alumno/a para acadar as competencias básicas.
- e. Farase o seguimento do plan en cada avaliación, realizándose axustes se fose necesario.
- f. Na avaliación final farase un informe sobre o seu desenvolvemento e o seu aproveitamento.
- g. A familia será informada deste plan ao principio do curso e das posibles modificacións ao longo das avaliacións.

O plan específico de reforzo debe incluír, cando menos:

- a. Identificación da alumna ou do alumno.
- b. Relación das necesidades educativas que motivaron a repetición do curso, con especial análise da incidencia de posibles déficits de base de carácter instrumental, motivacional, de organización, familiares....
- c. Medidas ordinarias aplicadas no curso anterior.
- d. Estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento.
- e. Recursos humanos (PT, orientador, profesorado con dispoñibilidade horaria,...) e materiais necesarios para o desenvolvemento do plan.
- f. De ser o caso, oferta de medidas extraordinarias.
- g. Acreditación da información á familia.

#### Educación Secundaria Obrigatoria

O destinatario do plan específico personalizado de recuperación será o alumnado de educación secundaria obrigatoria que permaneza un ano máis no mesmo curso.

Os titores/as elaborarán en coordinación co equipo docente un informe final para o alumnado que permaneza un ano máis no mesmo curso, indicando as medidas ordinarias que se aplicaron ao longo do curso e as necesidades educativas que motivan a repetición; este informe archivarase no expediente do alumno/a.

Elaborarase un plan específico personalizado para cada alumno/a que permaneza un ano máis no mesmo curso, que deberá ter as seguintes características:

- a. Será personalizado e adaptado ás necesidades, dificultades e potencialidades de cada alumno/a.
- b. Será elaborado polo equipo docente do curso no que estea matriculado, coordinado polo titor/a.
- c. Estará supervisado polo departamento de orientación.
- d. Terá en conta o informe final do curso anterior, prestando especial atención ás dificultades que tivo o alumno/a para acadar as competencias básicas.
- e. Cada departamento elaborará un guión dos obxectivos básicos requiridos para acadar a avaliación positiva en cada un dos cursos.
- f. Farase o seguimento do plan en cada avaliación, realizándose axustes se fose necesario.
- g. Na avaliación final farase un informe sobre o seu desenvolvemento e o seu aproveitamento

h. O titor/a e a familia serán informados deste plan ao principio do curso e das posibles modificacións ao longo das avaliacións.

O plan específico personalizado debe incluír, cando menos:

- a. Identificación da alumna ou do alumno.
- b. Relación das necesidades educativas que motivaron a repetición do curso, con especial análise da incidencia de posibles déficits de base de carácter instrumental, motivacional, familiares, ...
- c. Medidas ordinarias aplicadas no curso anterior.
- d. Estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento.
- e. Recursos humanos (PT, orientador, profesorado con dispoñibilidade horaria,...) e materiais necesarios para o desenvolvemento do plan.
- f. De ser o caso, oferta de medidas extraordinarias.
- g. Acreditación da información á familia.

## **j) Os criterios xerais para a avaliación, e de ser o caso, a promoción e a titulación**

### **AVALIACIÓN EDUCACIÓN INFANTIL**

A avaliación formará parte da práctica habitual e permanente do profesorado dirixida a obter e rexistrar datos relevantes que faciliten a toma de decisións encamiñadas á mellora dos procesos de ensino-aprendizaxe do alumnado.

A avaliación na educación infantil será global, continua e formativa:

- a) Global: a valoración da aprendizaxe debe referirse ao grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos.
- b) Continua: o profesorado debe ser coñecedor do progreso e das dificultades de aprendizaxe que presenta o alumnado durante todo o proceso educativo.
- c) Formativa: o profesorado debe empregar información sobre a evolución da aprendizaxe do alumnado para reorientar, axustar e mellorar o proceso de aprendizaxe adaptándoo as características persoais de cada un.

#### **REFERENTES PARA A AVALIACIÓN EN EI**

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase tomando en conta como referentes:

- O grao de adquisición das competencias
- O logro dos obxectivos das áreas e da etapa
- Os criterios de avaliación que figuran no anexo II do Decreto 150/2022 e a súa concreción nas programacións didácticas.

#### **SESIÓNS DE AVALIACIÓN**

Haberá unha sesión de avaliación inicial, 3 sesións de avaliación parcial e unha avaliación final

De acordo coa Orde do 3 de maio pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2023/24 a terceira avaliación parcial debe coincidir coa data de avaliación final e deberán realizarse a partir do 21 de xuño.

#### VALORACIÓN DAS APRENDIZAXES

A valoración do proceso de aprendizaxe recollerá os progresos efectuados polo alumnado e exprésase de forma cualitativa de acordo ao seguintes termos:

SD: Sen dificultade

EP: En proceso

CD: Con dificultade

#### AVALIACIÓN EDUCACIÓN PRIMARIA

A avaliación na educación primaria será global, continua e formativa:

a) Global: a valoración da aprendizaxe debe referirse ao grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos.

b) Continua: o profesorado debe ser coñecedor do progreso e das dificultades de aprendizaxe que presenta o alumnado durante todo o proceso educativo.

c) Formativa: o profesorado debe empregar información sobre a evolución da aprendizaxe do alumnado para reorientar, axustar e mellorar o proceso de aprendizaxe adaptándoo as características persoais de cada un.

#### REFERENTES PARA A AVALIACIÓN EN EP

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase tomando en conta como referentes:

- O grao de adquisición das competencias clave
- O logro dos obxectivos das áreas e da etapa
- Os criterios de avaliación establecidos no anexo II do Decreto 155/2022 e a súa concreción nas programacións didácticas

No caso do alumnado con AC serán os incluídos na devandita adaptación, sen que isto poida impedirille a promoción ao curso ou á etapa seguinte.

Cando o progreso dunha alumna ou alumno non sexa o axeitado estableceranse medidas de atención á diversidade máis acaídas. Estas poderán establecerse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten.

#### AVALIACIÓN DAS COMPETENCIAS.

Ser competente supón mobilizar os coñecementos, as destrezas, as actitudes e os valores para dar resposta ás situacións expostas, dotar de funcionalidade as aprendizaxes e aplicar o que se aprende desde unha formulación integradora.

Todas as áreas do currículo deben contribuír en cada un dos cursos da etapa ao desenvolvemento por parte do alumnado do adecuado grao de adquisición das competencias clave.

A avaliación do grao de adquisición das competencias clave en cada un dos cursos da etapa debe estar integrada coa avaliación de cada unha das áreas, na medida en que, de conformidade co anexo II do Decreto 155/2022, os criterios de avaliación de cada materia, nun determinado curso da etapa, están relacionados univocamente cos obxectivos da devandita materia, e estes están relacionados coas competencias clave a través dos correspondentes descritores operativos recollidos no perfil de saída.

A selección dos criterios de avaliación e dos contidos establecidos na programación didáctica da área debe asegurar, no nivel correspondente, o desenvolvemento das

competencias clave, tendo en conta as relacións curriculares ás que se refire o anexo II do Decreto 155/2022.

Na avaliación final de cada curso realizarase unha valoración das competencias claves nos termos de IN, SU, BEN, NT, SB.

#### SESIÓNS DE AVALIACIÓN

Haberá unha sesión de avaliación inicial, 3 sesións de avaliación parcial e unha avaliación final

De acordo coa Orde do 3 de maio pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2023/24 a terceira avaliación parcial debe coincidir coa data de avaliación final e deberán realizarse a partir do 21 de xuño.

#### CUALIFICACIÓNS

Nas avaliacións parciais e na final de cada curso realizarase unha valoración das aprendizaxes do alumnado en cada unha das áreas, os resultados expresaranse nos termos literais de IN, SU, BE, NT, SB

A estes termos achegaráselles con carácter informativo, unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias.

Insuficiente: 1,2,3 ou 4

Suficiente: 5

Ben: 6

Notable: 7 ou 8

Sobresaliente: 9 ou 10

A persoa titora recollerá en acta, para cada sesión de avaliación, as decisións e os acordos acadados referidos a cada alumna e alumno, e ao grupo no seu conxunto.

#### A CUALIFICACIÓN DEFINITIVA DAS MATERIAS FARASE EFECTIVA NA AVALIACIÓN FINAL DE CURSO

##### PROMOCIÓN NA EDUCACIÓN PRIMARIA

Ao finalizar os cursos, segundo, cuarto e sexto da Educación Primaria, tendo en conta o proceso e referentes de avaliación, o equipo docente decidirá a promoción do alumnado, será adoptada de xeito colexiado tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información do profesorado titor.

O alumnado que promociione con áreas con cualificación negativa recibirá os apoios para recuperar as aprendizaxes que non alcanzara no curso anterior.

A permanencia no mesmo curso, é unha medida excepcional e tomarase tras aplicar as medidas ordinarias suficientes, adecuadas e personalizadas para a atender o desfase curricular u as dificultades de aprendizaxe e sempre que o equipo docente considere que a permanencia é a medida máis adecuada para favorecer o seu desenvolvemento.

No caso da non promoción o equipo docente organizara un PLAN ESPECÍFICO DE REFORZO. (segundo o recollido no artigo 50 da Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011 do 7 de decembro de atención á diversidade.

A repetición só poderá adoptarse unha vez na etapa, oídos as nais/pais.

Ao rematar 2º, 4º e 6º o profesorado titor emitirá un informe sobre o grao de adquisición das competencias de cada alumna ou alumno, indicando as medidas de reforzo que se deben prever no curso seguinte.

Ao rematar a EP, o profesorado titor elaborará un informe sobre a súa evolución e grao



de adquisición das competencias de cada alumna/o.

## **AVALIACIÓN NA ESO**

### **REFERENTES PARA A AVALIACIÓN**

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase tomando en conta como referentes:

- O grao de adquisición das competencias clave
- O logro dos obxectivos das materias e da etapa
- Os criterios de avaliación que figuran nos anexos II e III do Decreto 156/2022 e os establecidos nas programacións didácticas de cada materia.

No caso do alumnado con AC serán os incluídos na devandita adaptación, sen que isto poida impedirle a promoción ao curso ou á etapa seguinte.

A avaliación na ESO será continua, formativa e integradora

Cando o progreso dunha alumna ou alumno non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas poderán establecerse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten.

As decisións adoptadas polo equipo docente referidas á promoción e á titulación do alumnado, ás medidas de atención á diversidade de non existir unanimidade requirirán o acordo favorable da maioría simple dos seus membros.

### **AVALIACIÓN DAS COMPETENCIAS**

Ser competente supón mobilizar os coñecementos, as destrezas, as actitudes e os valores para dar resposta ás situacións expostas, dotar de funcionalidade as aprendizaxes e aplicar o que se aprende desde unha formulación integradora.

Todas as materias do currículo deben contribuír en cada un dos cursos da etapa ao desenvolvemento por parte do alumnado do adecuado grao de adquisición das competencias clave.

A avaliación do grao de adquisición das competencias clave en cada un dos cursos da etapa debe estar integrada coa avaliación de cada unha das materias, na medida en que, de conformidade co anexo II e III do Decreto 156/2022, os criterios de avaliación de cada materia, nun determinado curso da etapa, están relacionados univocamente cos obxectivos da devandita materia, e estes están relacionados coas competencias clave a través dos correspondentes descritores operativos recollidos no perfil de saída.

A selección dos criterios de avaliación e dos contidos establecidos na programación didáctica da área debe asegurar, no nivel correspondente, o desenvolvemento das competencias clave, tendo en conta as relacións curriculares ás que se refire o anexo II e III do Decreto 156/2022.

Na avaliación final de cada curso realizarase unha valoración das competencias claves nos termos de IN, SU, BEN, NT, SB.

### **SESIÓNS DE AVALIACIÓN**

Haberá unha sesión de avaliación inicial, 3 sesións de avaliación parcial e unha avaliación final.

De acordo coa Orde do 3 de maio pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2023/24 a terceira avaliación parcial en EI,EP e ESO debe coincidir coa data de avaliación final e deberán realizarse a partir do 21 de xuño.

### **CUALIFICACIÓNS**

Nas avaliacións parciais e na final de cada curso realizarase unha valoración das

aprendizaxes do alumnado en cada unha das áreas, os resultados expresaranse nos termos literais de IN, SU, BE, NT, SB

A estes termos achegaráselles con carácter informativo, unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias.

Insuficiente: 1,2,3 ou 4

Suficiente: 5

Ben: 6

Notable: 7 ou 8

Sobresaliente: 9 ou 10

A persoa titora recollerá en acta, para cada sesión de avaliación, as decisións e os acordos acadados referidos a cada alumna e alumno, e ao grupo no seu conxunto.

**A CUALIFICACIÓN DEFINITIVA DAS MATERIAS FARASE EFECTIVA NA AVALIACIÓN FINAL DE CURSO**

**PROMOCIÓN**

Ao finalizar cada un dos cursos da etapa o equipo docente de xeito colexiado na sesión de avaliación final decidirá sobre a súa promoción. A decisión será adoptada atendendo a:

- A consecución dos obxectivos
- O grao de adquisición das competencias clave
- Valoración das medidas que favorezan o progreso da alumna ou alumno
- Os criterios de promoción

Acadará a promoción ao curso seguinte o alumnado que superase todas as materias ou teña avaliación negativa nunha ou dúas materias.

Ademais poderá decidir a promoción dunha alumna ou alumno con máis materias de dúas materias sen superar sempre e cando se cumpran os seguintes criterios de promoción:

- a) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias en que estea matriculada ou matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco.
- b) Que a suma dos períodos lectivos semanais establecidos no anexo IV do Decreto 156/2022 das materias con avaliación negativa non sexa superior a dez. Para estes efectos non se considerarán as materias pendentes de cursos anteriores nin as horas de libre disposición.
- c) Que o equipo docente considere que as materias con avaliación negativa non lle impiden seguir con éxito o curso seguinte.
- d) Que o equipo docente considere que ten expectativas favorables de recuperación.
- e) Que o equipo docente considere que a devandita promoción beneficiará a súa evolución académica.
- f) De non existir unanimidade no equipo docente, a toma de decisións sobre a promoción requirirá o acordo favorable da maioría simple dos seus membros. Terán dereito a voto unicamente o profesorado que imparta materias ao alumno/a e só emitirá un voto por persoa.

O alumnado que acade a promoción de curso con materias sen superar deberá seguir un plan de reforzo para cada unha desas materias conforme ao establecido no artigo 51 da Orde do 8 de setembro de 2021 e ao artigo 7 da Orde do 26 de maio de 2023.

## NON PROMOCIÓN

O alumnado que non acade a promoción permanecerá un ano máis no mesmo curso. Esta medida considerase de carácter excepcional e só se tomará unha vez esgotadas as medidas ordinarias de reforzo e apoio. A repetición levará asociada un plan específico personalizado segundo o establecido no artigo 52 da Orde do 8 de setembro de 2021

Só se poderá permanecer no mesmo curso unha soa vez, e dúas veces como máximo ao longo do ensino obrigatorio. De xeito excepcional poderase permanecer un ano máis en 4º da ESO, aínda que esgotase o máximo de permanencia e poderase neste caso prolongar un ano o límite de idade da escolaridade obrigatoria.

## TITULACIÓN NA ESO

Decisión de xeito colexiado atendendo á:

- Adquisición das competencias clave da etapa
- Consecución dos obxectivos da etapa
- Criterios de titulación

Para obter o título da ESO o alumnado terá que ter superadas todas as materias da etapa.

O equipo docente poderá decidir a obtención do título con unha ou máis materias sen superar sempre que se cumpran tamén todos os seguintes criterios de titulación:

- a) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias en que este matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco
- b) Que a xuízo do equipo docente adquirise as competencias clave establecidas no perfil de saída.
- c) Que a xuízo do equipo docente alcanzase os obxectivos da etapa.
- d) De non existir unanimidade no equipo docente, a toma de decisións sobre a promoción requirirá o acordo favorable da maioría simple dos seus membros. Terán dereito a voto unicamente o profesorado que imparta materias ao alumno/a e só emitirá un voto por persoa.

O alumnado que non obteña o título e supere os límites da idade establecidos (18 anos) poderao facer nos dous cursos seguintes a través da realización de probas ou actividades personalizadas extraordinarias das materias que non superase, de acordo currículo establecido e as instrucións que dispoña a Secretaría Xeral de Educación e FP.

## CONSELLO ORIENTADOR

Ao finalizar 2º da ESO entregarase ao pais un consello orientador que incluíra un informe sobre o grao de logro dos obxectivos e de adquisición das competencias correspondentes e a opción educativa que consideran máis adecuada.

Ao finalizar a etapa ou concluír a súa escolarización realizarase un consello orientador que incluíra as opcións formativas, académicas ou profesionais que se consideran máis acaídas.

## **k) Os criterios xerais do outorgamento de matrículas de honra, de ser o caso**

O alumnado con nota superior a 9 puntos poderá recibir Matrícula de Honra, poderá concederse como máximo, a un número de alumnas ou alumnos igual ao enteiro máis próximo ao 5% do total do alumnado matriculado en 4º da ESO. En caso de empate tomarase como criterio a nota de 3º da ESO e/ou sucesivos de ser necesario.

## **l) As decisións e criterios xerais para a elaboración e avaliación das programacións didácticas**

As programacións didácticas das materias ou dos ámbitos das ensinanzas de educación secundaria obrigatoria realizaranse na aplicación PROENS e incluirán:

a) Introducción.

b) Obxectivos da materia e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

c) Relación de unidades didácticas, entendidas como a parte do currículo da materia que se traballará, coa súa secuenciación e temporización.

d) Metodoloxía.

Concrecións metodolóxicas. Materiais e recursos didácticos.

e) Avaliación.

Procedemento para a avaliación inicial.

Criterios de cualificación, con indicación do grao mínimo de consecución para a superación da materia ou do ámbito, e criterios de recuperación.

Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

f) Medidas de atención á diversidade.

g) Transversal.

Concreción dos elementos transversais. Actividades complementarias.

h) Práctica docente.

Procedemento para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora da programación.

O equipo docente realizará o seguimento das programacións didácticas de cada materia ou ámbito, con indicación do seu grao de cumprimento e, en caso de desviacións,

cunha xustificación razoada.

O resumo de programación que será entregado ás familias constará, como mínimo, dos seguintes apartados:

a) Resumo das unidades didácticas e da súa secuenciación e temporalización.

b) Criterios de cualificación, con indicación do grao mínimo de consecución para a superación da materia ou do ámbito, e criterios de recuperación.

### **m) Os criterios para a participación do centro en proxectos, plans e programas**

Os proxectos, plans e programas nos que participará o centro durante o curso escolar serán presentados no claustro-CCP de acordo ao calendario de inscrición de cada plan específico e programa. En todo caso procurarase que sexa nas primeiras semanas do curso.

Os obxectivos prioritarios á hora de decidir este tipo de actuacións serán os seguintes:

1. Incentivar a participación de toda a comunidade educativa.
2. Impulsar múltiples e diversas actividades didácticas nas que os protagonistas principais sexan os nenos e as nenas.
3. Motivar a creatividade e o interese do alumnado polo seu propio proceso de aprendizaxe.
4. Fomentar o traballo en equipo e a toma de responsabilidades.
5. Empregar as TIC.
6. Crear espazos e experiencias presididos polo respecto e a convivencia en igualdade

### **n) O procedemento para a revisión, avaliación e modificación da concreción curricular**

A revisión desta concreción curricular realizarase nas reunións de Claustro-CCP ao longo do curso

A súa avaliación final quedará recollida na memoria final na que se recolleran as propostas de mellora a incorporar na PXA e na concreción curricular.

A súa modificación, de ser o caso, farase nas primeiras semanas mes de outubro unha vez feitas as avaliación iniciais e analizadas as necesidades do alumnado.

### **o) Outros apartados**

#### **1. PFPP**

O centro participará nun PFPP con dúas liñas de formación::

- Unha relacionada co PLAMBE: que versará sobre dúas temáticas, a utilización do cómic como dinamizador da lectura e a radio escolar.
- Unha segunda liña relacionada co desenvolvemento dos Polos Creativos.